

ข่าวที่ 56/2568 วันที่ 30 พฤษภาคม 2568

เปิดผลงานกระทรวงเกษตรฯ 6 เดือน รุกจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนแล้ว 6,101 แห่ง มอบโฉนดเพื่อการเกษตร 54,566 แปลง โฉนดต้นยาง 10,161 แปลง เปิดประตูตลาดส่งออกสำเร็จ ไก่พื้นเมืองไปอินโดนีเซีย ปลากะพงขาวไปจีน และปลาทองสู่ตลาดเม็กซิโก พร้อมรุกเป้าหมายตลาดยกระดับสู่ Agricultural Hub

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โฆษกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฝ่ายประจำ) เผย ผลงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 6 เดือน ภายใต้นโยบายของ ศ.ดร.นฤมล ภิญโญสินวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยยึดหลักการทำงาน คือ พיתักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ในปี 2568 กว่า 983 โครงการ และผลักดันการดำเนินงานสำคัญด้านการเกษตรตามนโยบายรัฐบาล ด้วยแนวคิด “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” มุ่งยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย ยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ของเกษตรกร โดยสานต่อนโยบายการดำเนินงานของ ร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จนเกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม มีผลการดำเนินงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รอบ 6 เดือน ปี 2568 (กันยายน 2567 - มีนาคม 2568) ศ.ดร.นฤมล ภิญโญสินวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ให้ความสำคัญ อาทิ

❖ **ด้านการบริหารจัดการน้ำ** ซึ่งเป็นพื้นฐานหัวใจสำคัญของการเกษตร โดยประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการน้ำ ฤดูแล้งในพื้นที่ชลประทานทั่วประเทศ 29,578 ล้าน ลบ.ม. เฉพาะกลุ่มน้ำเจ้าพระยา จัดสรรน้ำรวม 9,902 ล้าน ลบ.ม. เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการอุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศ เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ได้อย่างเพียงพอ ไม่มีพื้นที่ในเขตชลประทานประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ และสำหรับการเพาะปลูกข้าวนาปี 2567/68 กรมชลประทานดำเนินเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยทั้งประเทศ เพาะปลูกนาปี 10.01 ล้านไร่ เกือบแล้วกว่า 7.57 ล้านไร่ ในส่วนของกลุ่มน้ำเจ้าพระยา เพาะปลูกนาปี 6.35 ล้านไร่ เกือบแล้วกว่า 6.05 ล้านไร่ โดยไม่มีพื้นที่การเกษตรในเขตชลประทานได้รับความเสียหาย ส่วนภาพรวมสถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศ มีปริมาณน้ำสำรองช่วงต้นฤดูฝนปี 2568 จำนวน 19,914 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งเพียงพอสำหรับอุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศ การเกษตรในพื้นที่ลุ่มต่ำ

❖ **การเดินหน้าจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชน** ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ให้ความสำคัญและตั้งเป้าเพื่อเป็นรากฐาน ในการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าว เปิดโอกาสให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาข้าวด้วยตนเอง ช่วยให้ชุมชนและองค์กรชาวนาเกิดความเข้มแข็ง โดยขณะนี้ มีศูนย์ข้าวชุมชนทั้งหมด 6,101 แห่ง 2,928 ตำบล ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีได้ 280,000 ตัน มีการจัดสรรเมล็ดพันธุ์ข้าวให้เกษตรกร 799 แห่ง 1,794.2 ตัน ซึ่งพันธุ์ข้าว ที่ขอรับการสนับสนุนมากที่สุด ได้แก่ ข้าวดอกมะลิ 105 กข6 และ กข79 ถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรม 16,061 ราย รวมทั้งสนับสนุนครุภัณฑ์ชุดเครื่องคัดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ข้าวพร้อมอุปกรณ์ 97 ชุด ทำให้เกิด “กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเมล็ดพันธุ์ข้าว” และชาวนาอาสา 139,668 ราย ส่งผลให้ผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก 450 กิโลกรัม เป็น 500 กิโลกรัม ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฯ มีเป้าหมายจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชน ให้ได้ครบ 12,500 แห่ง ภายในปี 2570

❖ **การเปิดตลาดส่งออกสินค้าเกษตร** ผลักดันเปิดประตูขยายการส่งออกสินค้าเกษตร สร้างโอกาสให้เกษตรกรไทย โดยด้านพืช กรมวิชาการเกษตร ได้ยื่นคำขอเปิดตลาดส่งออกสินค้าพืช 3 รายการ (อยู่ระหว่างรอผลพิจารณาจากประเทศคู่ค้า) ได้แก่ ใบชาแห้งไปยังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ใบกระท่อมแห้งไปยังสาธารณรัฐอินเดีย และผลลำไยสดไปยังสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ นอกจากนี้ ในส่วนของทุเรียนไทย มีนโยบายในการกำกับดูแลควบคุมคุณภาพทุเรียนทั้งระบบ โดยเฉพาะตลาดจีน ซึ่งเป็นตลาดส่งออกทุเรียนสำคัญ ปัจจุบันมีห้องปฏิบัติการตรวจสอบสาร Basic Yellow 2 (BY2) สำหรับทุเรียนส่งออกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานศุลกากรจีน (GACC) แล้วจำนวน 12 แห่ง และห้องปฏิบัติการทดสอบสินค้าเกษตร และอาหาร ด้านพืชที่กรมวิชาการเกษตรยอมรับความสามารถในรายการทดสอบแคดเมียมในทุเรียน 13 แห่ง **ด้านปศุสัตว์** เปิดตลาดส่งออกไก่พื้นเมืองมีชีวิต (Ayam Bangkok) ไปยังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยคาดว่าจะมีปริมาณการส่งออกไม่ต่ำกว่า 12,000 ตัว คิดเป็นมูลค่าไม่น้อยกว่า 300 ล้านบาทต่อปี และ**ด้านประมง** เปิดตลาดส่งออกสินค้าปลากะพงขาวไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ถือเป็นความสำเร็จสร้างโอกาสให้เกษตรกรและผู้ประกอบการไทยสามารถขยายตลาดสินค้าประมงคุณภาพ โดยมีเป้าหมายในการส่งออก 50,000 ตัน/ปี จัดทำระเบียบกรมประมงว่าด้วยการขึ้นทะเบียนฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการบริโภคสำหรับส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. 2568 และประกาศใช้แล้วเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2568 อีกทั้งยังประสบความสำเร็จในการเปิดตลาดส่งออกสินค้าปลาทองมีชีวิตจากไทยไปยังสหรัฐเม็กซิโก

สำหรับ 6 เดือน...

สำหรับ 6 เดือนหลังจากนี้ในปี 2568 กระทรวงเกษตรฯ ยังได้เตรียมเปิดแนวทางเพื่อขยายตลาดส่งออกเพิ่มเติม อาทิ การเปิดตลาดส่งออกเนื้อสัตว์ปีกดิบ เนื้อสุกร และผลิตภัณฑ์ไปยังฟิลิปปินส์ เปิดตลาดส่งออกเนื้อสุกรแช่เย็นและแช่แข็งไปยังประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย การเปิดตลาดผลไม้ระหว่างไทยและญี่ปุ่น การเปิดตลาดส้มโอจากไทยไปนิวซีแลนด์ และการเจรจาแก้ไขปัญหาค้าเกษตรและอาหารส่งออกจากไทยไปจีน

❖ **การจัดที่ดินทำกิน** อีกหนึ่งนโยบายการสำคัญในการช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรให้มีสิทธิและที่ดินทำกิน โดยมีการออกเอกสารสิทธิเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. 4-01) ในพื้นที่ 66 จังหวัด เกษตรกร 17,452 ราย รวม 210,448 ไร่ ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (กสน.3 และ กสน.5) ให้แก่สมาชิกนิคมสหกรณ์ 112 ราย รวม 136 แปลง จำนวน 954 ไร่ รวมทั้งปรับปรุง ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าในที่ดินและเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยมอบโฉนดเพื่อการเกษตร 42,973 ราย รวม 54,566 แปลง จำนวน 577,109 ไร่ โดย 6 เดือนหลังจากนี้ มีเป้าหมายจะออกเอกสารสิทธิเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. 4-01) จำนวน 37,000 ราย รวม 240,000 ไร่ และตั้งเป้าสำหรับผู้ยื่นคำขอโฉนดเพื่อการเกษตร 1,066,643 แปลง ภายในปี 2568

นอกจากนี้ ในส่วนของโครงการโฉนดต้นยางพาราเพื่อเป็นหลักประกันสินเชื่อ ได้มอบโฉนดต้นยางพาราเพื่อเป็นหลักประกันสินเชื่อให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ในพื้นที่นำร่องทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น 10,161 แปลง ใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้ สร้างมูลค่าเพิ่มให้สวนยางพารา 270 - 457 บาท/ตัน หรือ 18,900 - 31,990 บาท/ไร่ (เฉลี่ย 70 ตัน/ไร่) ทั้งนี้ มีเป้าหมายปีงบประมาณ 2568 รวมทั้งสิ้น 529,650 แปลง

❖ **การปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย** กระทรวงเกษตรฯ ได้เฝ้าระวังและเข้มงวดมาโดยตลอด ผ่านการดำเนินงานของหน่วยเฉพาะกิจพิชิตยาเสพติดเพื่อปราบปรามการกระทำผิดกฎหมาย ด้านพืช กรมวิชาการเกษตร ออกตรวจพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อลักลอบนำเข้า/ส่งออกสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย ณ จุดผ่อนปรนการค้า 4 แห่ง และจุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง ไม่พบการกระทำผิดกฎหมาย พร้อมทั้งการขยายแห่งประเทศไทย ได้ลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบชนิด/ปริมาณยางพารา ณ ด่านชายแดน โดยในระยะต่อไปมีนโยบายจัดเก็บค่าบริการ กรณีมีการนำยางผ่านเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อผ่านแดน ซึ่งจะจัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องอัตราค่าบริการตามร่างประกาศการขยายแห่งประเทศไทย เรื่อง อัตราค่าบริการตรวจรับรองชนิดหรือประเภทของยางนำผ่านราชอาณาจักร เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2568 และดำเนินการตามขั้นตอน เพื่อประกาศใช้ในระยะต่อไป

ด้านปศุสัตว์ ตรวจสอบสินค้าปศุสัตว์นำเข้าทั้งทางเรือ ทางอากาศ และทางบก รวม 20,024 ครั้ง โดยกรมปศุสัตว์ ได้มีการจัดเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบและปราบปรามสินค้าปศุสัตว์ผิดกฎหมายทุกประเภททั้งสัตว์มีชีวิต ซากสัตว์ อาหารสัตว์ และยาสัตว์ มีผลงานบังคับใช้กฎหมาย รวม 585 คดี รวมมูลค่ากว่า 195.220 ล้านบาท และ ด้านประมง ตรวจสอบเฝ้าระวัง ป้องกัน การลักลอบการนำเข้า และส่งออกสินค้าประมง 28,451 ครั้ง ตรวจสอบสินค้าสัตว์น้ำนำเข้าทางด่านตู้คอนเทนเนอร์ 1,215 ตู้ ดำเนินคดีตามกฎหมาย 78 คดี มูลค่า 36.20 ล้านบาท

❖ **ด้านสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหา PM2.5** เป็นเรื่องสำคัญอย่างมากที่กระทรวงเกษตรฯ มุ่งดำเนินการ โดยกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ได้จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการตัดแปรสภาพอากาศ เพื่อบรรเทาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) 10 หน่วย ซึ่งขึ้นปฏิบัติการ 145 วัน (ระหว่าง 2 ธันวาคม 2567 - 30 เมษายน 2568) รวม 2,690 เที่ยวบิน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ภาคเหนือ 15 จังหวัด และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 จังหวัด ทำให้ปริมาณฝุ่น PM2.5 ลดลงถึงร้อยละ 70.18 กรมพัฒนาที่ดิน ส่งเสริมการไถกลบและผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สามารถลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ได้ 12,233 ตัน ลดการเกิดฝุ่นละออง PM10 ได้ 126.31 ตัน และ ลด PM2.5 ได้ 114.76 ตัน อีกทั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้ร่วมกับชุมชนบนพื้นที่สูงในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 44 แห่ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ปรับระบบแบบเดิมที่ต้องเผา เป็นระบบเกษตรทางเลือกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีตลาดรองรับผลผลิต สามารถลดจุดความร้อน Hotspot ในพื้นที่เกษตร ระหว่าง 1 ตุลาคม 2567 - 30 เมษายน 2568 ลงเหลือ 385 จุด (คิดเป็นร้อยละ 52.70 จาก ปี 2567 ที่มีถึง 814 จุด) และยังคงมุ่งมั่นในการขยายผลความสำเร็จไปยังพื้นที่สูงอื่นๆ ต่อไป สำหรับกรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ส่งผลให้จุดความร้อน (Hotspot) พื้นที่เกษตรในประเทศไทย ระหว่างเดือน มกราคม - เมษายน 2568 เหลือจำนวน 2,886 จุด (ลดลงจำนวน 420 จุด คิดเป็นร้อยละ 12.70 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2567 ที่มีจำนวน 3,306 จุด) โดยภาพรวมสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรวม 80,836 tCO₂e และด้านเศรษฐกิจซึ่งส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยแทนการทำนาปรัง ช่วยเกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิต 1,000 - 29,539 บาท/ไร่ ซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดพืชที่เกษตรกรเลือกเพาะปลูก

ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ ระยะต่อไป 6 เดือนหลังจากนี้ จะเดินหนำรณรงค์พื้นที่การเกษตรที่ไม่เฝารวมไม่น้อยกว่า 66,000 ไร่ เกษตรกร 16,500 ราย และกิจกรรมปลูกพืชใช้น้ำน้อย พื้นที่รวมไม่น้อยกว่า 20,000 ไร่ เกษตรกรเป้าหมาย 5,000 ราย โดยคาดว่าจะสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรวม 95,960 tCO₂eq และเกษตรกรจะมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าคาร์บอนต่ำเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 จากรายได้ปี 2567

❖ นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรฯ ยังขับเคลื่อนดำเนินงานต่างๆ อีกมากมาย และเตรียมพร้อมในด้านต่างๆ ทั้งการเร่งป้องกัน แก้ไข พื้นฟูรับมือภัยแล้ง ภัยธรรมชาติ การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต เร่งแก้ไขปัญหาหนี้สิน การพัฒนาระบบการประกันภัยภาคการเกษตร ซึ่งกำลังเดินหนำ นำร่องใช้เทคโนโลยีดาวเทียมในการประเมินความเสียหายของพื้นที่ปลูกข้าวนาปีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง การพัฒนาแบบประกันภัยทุเรียนในภาคตะวันออก โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยี Internet of Things (IoT) และระบบภูมิสารสนเทศ เพื่อตรวจวัดค่าความเร็วลม และพัฒนาแบบประกันภัยรูปแบบ Weather Index ซึ่งจะนำไปสู่การประเมินความเสียหายเชิงปริมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถจ่ายค่าสินไหมได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังเน้นการส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรแบบครบวงจร ส่งเสริมการพัฒนา Soft Power จากภาคเกษตร ตลอดจนการยกระดับสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และต่อยอดสู่เกษตรมูลค่าสูงสู่การเพิ่มรายได้ ใน 3 กลุ่มสินค้า คือ กลุ่มที่ 1 สินค้าที่มีการผลิตมากกว่าความต้องการของตลาดภายในประเทศ (ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ลำไย ไข่ และ กุ้ง) มุ่งเน้นนโยบายสร้างสมดุลระหว่างปริมาณการผลิตกับความต้องการใช้ การควบคุมปริมาณการผลิต และมีสินค้าทางเลือก สร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างตลาดใหม่ และส่งเสริมการตลาด กลุ่มที่ 2 สินค้าที่ตลาดมีความต้องการ (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และ ทุเรียน) มุ่งเน้นนโยบายการเพิ่มผลผลิตในประเทศ ทั้งการเพิ่มผลผลิตต่อไร่และการขยายพื้นที่ปลูกที่เหมาะสม ตลอดจนการผลิตด้วยพันธุ์ดีคุณภาพสูง การเพิ่มช่องทางและการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ และกลุ่มที่ 3 สินค้าศักยภาพ (ถั่วเหลือง กาแฟ ชา) มุ่งเน้นการเพิ่มผลผลิต เพื่อทดแทนการนำเข้า โดยการสนับสนุนพันธุ์ดี เทคโนโลยีนวัตกรรมที่เหมาะสม และการเข้าถึงตลาด

ทั้งนี้ ด้วยนโยบายของ ศ.ดร.นฤมล ภิญโญสินวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรฯ พร้อมทั้งจะเดินหนำ ร่วมมือ และผลักดันโครงการที่เป็นประโยชน์เพื่อให้คุณภาพชีวิตของพี่น้องเกษตรกรไทยดีขึ้นและมีความมั่นคง ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาหลักๆ ของเกษตรกร และร่วมกับทุกภาคส่วน ทำงานร่วมกับพี่น้องเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรอย่างเข้มแข็ง เพื่อขับเคลื่อนนโยบายด้านการเกษตรของรัฐบาลให้เป็นผลสำเร็จ สร้างโอกาสสร้างรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิตพี่น้องเกษตรกรไทย เปลี่ยนการเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย ผลักดันและขยายตลาดสินค้าเกษตร เพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรยกระดับให้ภาคการเกษตรไทยสู่การเป็นศูนย์กลางการเกษตรของโลก หรือ Agricultural Hub ตามนโยบายของรัฐบาล

ข่าว : ส่วนประชาสัมพันธ์ และ กองเกษตรสารนิเทศ สป.กษ.

ข้อมูล : กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร